

[Pürschel.]

og ikke rigtig for et Samfund, der lever omgivet af andre, og dette kommer jo ogsaa frem i den her nævnte Artikel. Forfatteren indrømmer mod Slutningen af Artiklen, at der er store Vanskeligheder ved denne Teoris Gennemførelse.

Teorien gaar ud paa, at man skal foretage et Fremstød over det hele og derigennem ophæve den Mismods-Aand, som er en saa vigtig Del af den Misère, hvori vi befinder os. Men Professoren erkender, at der er den Vanskelighed ved at gennemføre Teorien, at det er vanskeligt at faa Fremstødet samtidig i forskellige Lande, og derfor vil det let blive lidt dyrt for det Land, der gaar i Spidsen. Denne sidste Betragtning vil jeg gerne understrege. Professoren udvikler meget rigtigt, synes jeg, hvorledes Videre-Rulningen af Beskæftigelsen for en stor Del vil foregaa i Udlandet og saaledes ikke komme det danske Samfund til gode, og at ligeledes Opsparingen for en Del vil finde Sted i Udlandet.

Teorien om denne Videre-Rulning, som Professoren taler om, blev første Gang fremsat af en konservativ Mand, afdøde Julius Wulff, men senere har jo Telefon-direktør Johannsen været en ivrig Forkæmper for den. Den gaar ud paa, at hvis man sætter 100 Mand i Gang, vil disse 100 atter sætte 60 i Gang og disse 60 sætte 36 i Gang, idet stadig væk 60 pCt. vil rulle videre. Professor Warming mener, at dette er for høj en Procent, men gør sig dog til Talsmand for Teorien, hvis man sætter de 60 pCt. ned til 40 pCt., saaledes at man faar Tallene: 100, 40, 16 o. s. v. Derved naar man med en oprindelig Beskæftigelse af 100 til 167 i Stedet for til 250.

Jeg tror, at denne Teori er rigtig, og det er en af de Grunde, der har ført mig til at være Tilhænger af at søge at skaffe Beskæftigelse herhjemme ved Beskyyttelsesforanstaltninger, hvis direkte Virkning ganske vist ikke kunde paavises at være saadan særlig betydelig, men som netop havde denne større Værdi gennem Videre-Rulning.

Hvis jeg nu med denne Teori maaler den ærede socialdemokratiske Ordførers seneste Bekendelse, kan jeg ikke sige, at Resultatet bliver til Ære for den, man beskuer. Det, jeg tænker paa med Bekendelsen, var det, som den højtærede Ordfører sagde Sp. 134:

„Ja, i Sandhed, den hellige Fader i Rom har Ret i, at her er den virkelige Aarsag til Krisen.“

Disse pompøse Ord, sagte med al den majestætiske Veltalenhed, hvoraf det ærede Med-

lem er i Besiddelse, refererer sig til, at den hellige Fader havde sagt, at Krisens egentlige Grund var Kaprustningen. Det passer jo fortræffeligt ind i det socialdemokratiske Program.

Jeg ved ikke, om det er ubeskedent at advare den ærede Ordfører. Jeg ved jo nok, at Romerkirken over stærk Tiltrækning baade paa visse højintelligente Kredse og paa visse meget jævne Kredse, men jeg vil alligevel advare derimod, Resultatet her har i hvert Fald ikke været godt. Jeg tror, man kan betegne det saaledes, at det ærede Medlem er blevet lidt katolsk i Hovedet, for det er dog øjensynlig ikke rigtigt at søge Kærnen i Krisen i Kaprustningen — og dermed skulde det hele være sagt. Det mener altsaa den hellige Fader og det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen.

Hvis nu den berygtede Militarisme sætter 100 Mand i Arbejde — og det har den jo gjort paa en Række Omraader —, saa sætter den altsaa — efter de Tabeller, jeg nævnte før — 250 Mand i Gang efter den ene og 167 efter den anden. Nu kan man naturligvis modsige dette fra mange Hold, men jeg synes, det er vanskeligt at gøre det fra Socialdemokratiets Side, de har jo været saa energiske Forkæmpere for at afhjælpe Arbejdsløsheden ved offentlige Arbejder uden alt for smaaligt Hensyn til, om disse Arbejder nu netop var paakrævede. Fra den Side synes jeg ikke, man kan gøre det.

I øvrigt taler jo imod Teoriens Rigtighed en Betragtning af de Lande, der i særlig Grad har ofret Penge paa deres Rustning. Et Land som Førkrigstidens Tyskland ofrede vældige Summer paa sin Rustning, men var baade økonomisk og finansielt et meget stærkt Land. Og ser man paa de to Lande, der i Øjeblikket er de stærkeste Militærmagter, ja, saa lad os tage det ene af dem, Nr. 2, nemlig Frankrig. Der er ingen Tvivl om, at dette Land, der ofrer vældige Summer i Øjeblikket paa kolossale Befæstningsanlæg, er baade økonomisk og finansielt et overordentlig stærkt Land. Det tyder ikke paa, at Teorien skulde være rigtig. Ser man saa paa et Land som Australien, der ikke har nogen nævneværdige Forsvarsudgifter, ja, saa er dette Land jo hærgt af økonomiske Kriser og finansielt yderlig slet stillet. Ogsaa et Bevis paa, at Teorien ikke er rigtig. Jeg vil derfor anmode det ærede Medlem om, naar han en anden Gang skal til at citere Paven, saa at være lidt mere forsigtig.

Men i øvrigt sagde han ogsaa en anden Ting, som jeg synes var af Interesse for dem, som interesserer sig for en fremtidig Militærordning her i Landet, og det var det,